

ganfte vist, at Artilleriet ikke behøver at optræde i et ligefremt Forhold, idet noget af det altid maa tænkes holdt tilbage som Reserve; enten man opererer med hele Armeen eller med en Dølvessdivision, maa der være Noget, som holdes udenfor til Reserve, og det mener jeg ogsaa, man maa tænke sig, naar man faar 3 Batterier i Leiren i Stedet for som hidtil 2 Batterier. Naar jeg saaledes i det Hele taget maa erklære, at jeg føler mig tilfredsstillet ved Forslaget, saaledes som det foreligger med Hensyn til den Sammensætning og Uddannelse, som det paataenker, maa jeg bemærke, at det ikke blot er fra et militært Standpunkt, at jeg, som selv hørende til Hæren og selv havende særlig professionel Interesse sammen med den, føler mig tilfreds dermed, men det er ogsaa, fordi det forekommer mig, at det, hvorledes man end vil betragte vort Forsvarsvæsen, er vist, at der fra dets Side kan gjøres den Fordring til Samfundet, og fra Samfundets Side igjen til Forsvarsvæsenet, at det, naar det skal optræde i Kamp, bliver muligt for det at kunne optræde jevnbyrdigt med Venner og Fjender. Jeg tror, at det, som her foreslaas, giver en noget større Udbytte til, at en saadan Optræden kan blive mulig, og jeg tror, at Interessesen for, at Forsvarsvæsenet bliver ordnet paa en saadan Maade, at dette kan ske, maa være lige saa stor paa Samfundets Side over for Hæren som paa Hærens Side over for Samfundet. — Ved Siden af Bestemmelserne om Hærens Sammensætning og Uddannelse er Spørgsmaalet om, hvorvidt en Hærsorganisation giver Midler til en let Overgang fra Fred til Krig, et af de vigtigste. Ligesom vi i de senere Aar have gjort ikke saa Fremskridt hen imod en saadan lettere Overgang, saaledes indeholder ogsaa dette Forslag en yderligere Udvidelse i denne Retning, og det blandt Andet ogsaa i en Retning, som er en af de allervanskeligste, nemlig med Hensyn til Tilvebringelsen af de fornødne Heste og Transportmidler, som ligge udenfor Armeens faste Træn. Jeg tror, at det Forslag, der her er stillet, er det lempeligste over for Befolkningen, som man vel kan komme til, thi idet det sikrer Forsvarsvæsenets Interesser, lader det kun nogen Gæne for Befolkningen indtræde i det Dieblit, da den absolute Nødvendighed er tilstede. Naar der indtræder Krigsberebsskab, tages nemlig samtidig de her foreslaaede Forholdsregler, men selvfølgelig imod fuldstændig Erstatning, saaledes at det altsaa i Grunden er en Slags Expropriation af Heste og Vogne, der foregaar i et saadant Tilfælde. Hvad nu selve Hestespørgsmaalet angaar, tror jeg nok, at den høitæredte Minister har havt lidt for god Tro, idet han har ment at kunne udskyde Leveringen af omtrent 1000 Heste — som er det Antal, der er nødvendigt til dermed at danne Depot og Skoler og til at gjøre Officererne bedre beredne — indtil Krigsberebsskab indtræder. Naar man vil udskyde at gjøre Officererne bedre be-

redne, indtil efter at selve Krigsberebsskabet er indtrædt, vil man vistnok let komme for sild. Naamlig med Hensyn til de ældre Officerer af Fodfolket, de kommanderende Officerer og deres Adjutanter, har dette Spørgsmaal en ikke ringe Betydning, thi det er en overordentlig væsentlig Ting for en Kommanderende at være beredne med en Hest, som ikke bortdrager hans Interesse og Opmærksomhed netop i det allervanskeligste Dieblit. Naar den Kommanderende har en Hest, paa hvilken han kan stole, kan han omtrent komme hen, hvor han vil, men har han en Hest, som han skal slaas med, i Stedet for at have sin Opmærksomhed henvendt paa Fjenden, kan dette have en meget farlig Indflydelse paa den Ledelse, han kan have af sin Afdeling. Allerede i Leiren har det vist sig, at mange Heste ved Fodfolksafdelingerne, naar man har forladt Leiren, efter 42 Dages Marscher og Leirophold have været saa medtagne, at de maatte henstaa længere Tid, inden de kunde bruges; men den Brug, man kan komme til at gjøre af en Hest i et Felttog, er jo en ganske anden end den, man i Reglen kommer til at gjøre af den i Leiren, hvor man dog kan soignere sin Hest paa rette Maade. — Af de Retninger ved den militære Administration, som ligge udenfor selve Kombokatterne, skal jeg særlig tillade mig at henlede Opmærksomheden paa Lægevæsenet. Jeg tror, det er et af de svage Punkter i dette Organisationsforslag, at man ikke har dristet sig til at forlange en noget større Udvidelse af de faste Lægens Antal. Foralbrene maa kunne stille den Fordring, at deres Børn, som skulle gaa imod Fjenden, faae et paalideligt og godt Lægetilsyn, naar Kampen er endt, og allerede i Fredstid er Forholdet i mange Tilfælde ikke tilfredsstillende, idet Underofficererne med deres Familier ere henviste til deres Afdelings Læge. Det er tilbøieligt at betragte som en Del af deres Forpligtning, at de have dette Lægesyn frit; men det kan dog ikke være uden Betænkelighed at forlange af dem, at de skulle lade sig soignere af en ganske ung, usofsøgt Mand. Under saa alvorlige Forhold som dem, der ere tilstede efter en Kamp, er det i alt Fald ikke heldigt, naar Antallet af de fuldt uddannede og forsøgte Læger, der nyde og med Rette nyde den Tillid, som det er ønskeligt, at en Læge skal nyde, er for lidet. — Sluttelig skal jeg henlede Opmærksomheden paa et enkelt Punkt, som hidtil har grebet væsentlig ind i Officerernes Stilling, nemlig Aldersgrænserne. Forslaget foreslaar denne Aldersgrænse, og det forsøger at opstille Bestemmelser om andre Midler, hvorved man kan naa til det samme Resultat, som man har tilsigtet ved Aldersgrænsen. Det er udenfor al Tvivl, at disse Aldersgrænser allerede have berøvet Armeen mange Kræfter, som det havde været ønskeligt at bevare for den. Det ser ogsaa lidt besynderligt ud, at f. Ex. en Lieutenant, der er 42 Aar, derfor ikke længere kan avancere, men dog kan vedblive at tjene som